

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM**

THÁI THU TRANG

**TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG NGOẠI KHÓA
CHƯƠNG “CẢM ỨNG ĐIỆN TỪ” - VẬT LÝ
11NHẪMPHÁT TRIỂN NĂNG LỰC
GIẢI QUYẾT VẤN ĐỀ CỦA HỌC SINH**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

THÁI NGUYÊN - 2018

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM**

THÁI THU TRANG

**TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG NGOẠI KHÓA
CHƯƠNG “CẢM ỨNG ĐIỆN TỪ” - VẬT LÝ
11NHẪMPHÁT TRIỂN NĂNG LỰC
GIẢI QUYẾT VẤN ĐỀ CỦA HỌC SINH**

Chuyên ngành: Lí luận và phương pháp dạy học Vật Lý

Mã số: 8.14.01.11

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

Người hướng dẫn khoa học: PGS. TS. Nguyễn Thị Hồng Việt

THÁI NGUYÊN - 2018

LỜI CAM ĐOAN

Luận văn: *Tổ chức hoạt động ngoại khóa chương “Cảm ứng điện từ” - Vật lí 11 nhằm phát triển năng lực giải quyết vấn đề của học sinh* được thực hiện từ tháng 9 năm 2017 đến tháng 8 năm 2018.

Tôi xin cam đoan:

Luận văn sử dụng các thông tin từ nhiều nguồn khác nhau, các thông tin đã được chọn lọc, phân tích, tổng hợp, xử lí và đưa vào luận văn đúng qui định.

Luận văn là kết quả nghiên cứu của cá nhân tôi dưới sự hướng dẫn, giúp đỡ của PGS.TS.Nguyễn Thị Hồng Việt cũng như các thầy, cô giáo trong khoa Vật lí trường ĐH Sư phạm - ĐH Thái Nguyên. Các kết quả nghiên cứu trong luận văn là hoàn toàn trung thực, khách quan và chưa được sử dụng để bảo vệ trong bất kì công trình nghiên cứu nào.

Thái Nguyên, tháng 6 năm 2018

Tác giả

Thái Thu Trang

LỜI CẢM ƠN

Tôi xin chân thành cảm ơn Ban giám hiệu, Phòng đào tạo sau đại học, Ban chủ nhiệm, quý Thầy, Cô giáo khoa Vật lý trường ĐH Sư phạm - ĐH Thái Nguyên và quý thầy cô giáo trực tiếp giảng dạy và giúp đỡ tôi trong suốt quá trình học tập cũng như nghiên cứu và thực hiện luận văn.

Đặc biệt, tôi xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc tới PGS. TS. Nguyễn Thị Hồng Việt đã tận tình chỉ bảo, giúp đỡ và hướng dẫn tôi trong suốt quá trình thực hiện đề tài.

Tôi cũng xin cảm ơn Ban giám hiệu, các đồng nghiệp và các em học sinh lớp 11A1 trường THPT Cẩm Phả - thành phố Cẩm Phả - tỉnh Quảng Ninh đã tạo điều kiện giúp đỡ và đồng hành cùng tôi trong quá trình thực nghiệm sư phạm.

Tôi xin chân thành cảm ơn tập thể lớp cao học Vật lý K24 đã giúp đỡ, đóng góp nhiều ý kiến trong quá trình học tập và thực hiện luận văn này.

Cuối cùng, tôi xin chân thành cảm ơn gia đình và bạn bè đã luôn động viên và giúp đỡ tôi trong thời gian học tập và nghiên cứu.

Thái Nguyên, tháng 6 năm 2018

Học viên

Thái Thu Trang

MỤC LỤC

Lời cam đoan	i
Lời cảm ơn.....	ii
Mục lục	iii
Danh mục chữ viết tắt.....	iv
Danh mục các bảng.....	v
Danh mục biểu đồ, hình và sơ đồ	vi
MỞ ĐẦU	1
1. Lí do chọn đề tài	1
2. Mục đích nghiên cứu của đề tài.....	3
3. Giả thuyết khoa học của đề tài	3
4. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu của đề tài.....	3
5. Nhiệm vụ nghiên cứu của đề tài	3
6. Phương pháp nghiên cứu của đề tài.....	4
7. Đóng góp của đề tài	5
8. Cấu trúc của luận văn	5
Chương 1: CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN CỦA VIỆC TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG NGOẠI KHÓA THEO ĐỊNH HƯỚNG PHÁT TRIỂN NĂNG LỰC NHẪM PHÁT TRIỂN NĂNG LỰC GIẢI QUYẾT VẤN ĐỀ CỦA HỌC SINH	6
1.1. Lịch sử các vấn đề nghiên cứu	6
1.1.1. Các nghiên cứu về dạy học định hướng phát triển năng lực	6
1.1.1.1. Các kết quả nghiên cứu trên thế giới.....	6
1.1.1.2. Các nghiên cứu ở Việt Nam	6
1.1.2. Tổ chức hoạt động ngoại khóa	7
1.2. Nghiên cứu cơ sở lý luận và cơ sở thực tiễn của việc tổ chức hoạt động ngoại khóa theo định hướng phát triển năng lực nhằm phát triển năng lực giải quyết vấn đề của học sinh.....	8

1.2.1. Cơ sở lí luận.....	8
1.2.1.1. Dạy học theo định hướng phát triển năng lực của học sinh	8
1.2.1.2. Hoạt động ngoại khóa ở trường THPT.....	10
1.2.1.3. Phát triển năng lực giải quyết vấn đề của học sinh	20
1.2.1.4. Xây dựng những biện pháp phát triển năng lực giải quyết vấn đề của học sinh trong hoạt động ngoại khóa.....	26
1.2.2. Cơ sở thực tiễn.....	26
1.2.2.1. Mục đích điều tra	26
1.2.2.2. Đặc điểm của học sinh THPT tại địa bàn nghiên cứu	26
1.2.2.3. Đối tượng và nội dung điều tra.....	27
1.2.2.4. Phương pháp điều tra.....	27
1.2.2.5. Kết quả điều tra.....	27
Kết luận chương 1.....	30
Chương 2: THIẾT KẾ TIẾN TRÌNH HOẠT ĐỘNG NGOẠI KHÓA CHƯƠNG "CẢM ỨNG ĐIỆN TỪ" - VẬT LÝ 11 NHẪM PHÁT TRIỂN NĂNG LỰC GIẢI QUYẾT VẤN ĐỀ CỦA HỌC SINH THPT.....	31
2.1. Nghiên cứu mục tiêu dạy học môn Vật lí, nội dung chương trình sách giáo khoa và xây dựng sơ đồ cấu trúc nội dung chương "Cảm ứng điện từ" –Vật lí 11	31
2.1.1. Mục tiêu dạy học môn Vật lí ở trường THPT.....	31
2.1.1.1. Về kiến thức.....	31
2.1.1.2. Về kĩ năng.....	31
2.1.1.3. Về thái độ.....	32
2.1.2. Nghiên cứu chuẩn kiến thức, kĩ năng chương "Cảm ứng điện từ" - Vật lí 11 do Bộ Giáo dục và Đào tạo quy định	32
2.1.2.1. Kiến thức	32
2.1.2.2. Kĩ năng.....	33

2.1.3. Xây dựng sơ đồ cấu trúc nội dung chương "Cảm ứng điện từ" - Vật lí 11.....	33
2.1.3.1. Vị trí, đặc điểm chương "Cảm ứng điện từ"	33
2.1.3.2. Mục tiêu dạy học chương "Cảm ứng điện từ"	34
2.1.3.3. Lập sơ đồ cấu trúc nội dung chương "Cảm ứng điện từ"	35
2.2. Thiết kế tiến trình hoạt động ngoại khóa theo định hướng phát triển năng lực nhằm phát triển năng lực giải quyết vấn đề của học sinh THPT.....	37
2.2.1. Thiết kế tiến trình hoạt động ngoại khóa theo định hướng phát triển năng lực nhằm phát triển năng lực giải quyết vấn đề của học sinh THPT	37
2.2.2. Phân tích từng giai đoạn của tiến trình.....	39
2.3. Thiết kế tiến trình hoạt động ngoại khóa chương "Cảm ứng điện từ" - Vật lí 11 theo định hướng phát triển năng lực nhằm phát triển năng lực giải quyết vấn đề của học sinh THPT.....	44
2.3.1. Giai đoạn 1: Lựa chọn chủ đề ngoại khóa và đặt tên cho hoạt động ngoại khóa.....	44
2.3.2. Giai đoạn 2: Lập kế hoạch tổ chức hoạt động ngoại khóa	46
2.3.2.1. Xác định mục tiêu hoạt động ngoại khóa	46
2.3.2.2. Xây dựng nội dung hoạt động ngoại khóa.....	47
2.3.2.3. Xác định thời gian và địa điểm tổ chức	55
2.3.2.4. Xác định những tình huống có thể xảy ra và cách giải quyết	56
2.3.3. Giai đoạn 3: Tiến hành hoạt động ngoại khóa theo kế hoạch	57
2.3.3.1. Tổ chức cho chế tạo sạc điện thoại không dây	57
2.3.3.2. Tổ chức “Hội vui Vật lí”	57
2.3.4. Giai đoạn 4: Tổng kết, đánh giá, rút kinh nghiệm và khen thưởng.....	65
Kết luận chương 2.....	67
Chương 3: THỰC NGHIỆM SƯ PHẠM	68
3.1. Mục đích thực nghiệm sư phạm	68
3.2. Đối tượng và thời gian thực nghiệm sư phạm.....	68
3.2.1. Đối tượng thực nghiệm.....	68
3.2.2. Thời gian thực nghiệm.....	68
3.3. Phương pháp thực nghiệm sư phạm	68
3.4. Kế hoạch thực nghiệm sư phạm	69

3.5. Đánh giá kết quả thực nghiệm sư phạm	70
3.5.1. Xây dựng tiêu chí đánh giá.....	70
3.5.1.1. Xây dựng tiêu chí đánh giá định tính	70
3.5.1.2. Xây dựng tiêu chí đánh giá định lượng	70
3.5.2. Đánh giá kết quả thực nghiệm sư phạm	81
3.5.2.1. Phân tích diễn biến quá trình thực nghiệm sư phạm thực hiện theo hướng phát triển năng lực giải quyết vấn đề trong hoạt động ngoại khóa.....	81
3.5.2.2. Đánh giá kết quả thực nghiệm sư phạm	85
Kết luận chương 3.....	88
KẾT LUẬN	89
TÀI LIỆU THAM KHẢO	90
PHỤ LỤC	

DANH MỤC CHỮ VIẾT TẮT

Viết tắt	Viết đầy đủ
DH	Dạy học
ĐHPTNL	Định hướng phát triển năng lực
GĐ	Giai đoạn
GQVĐ	Giải quyết vấn đề
HĐNK	Hoạt động ngoại khóa
GV	Giáo viên
HS	Học sinh
NL	Năng lực
NLGQVĐ	Năng lực giải quyết vấn đề
PA	Phương án
PP	Phương pháp
TBKT	Thiết bị kỹ thuật
THPT	Trung học phổ thông
TNSP	Thực nghiệm sư phạm
TP	Thành phố
TT	Tiến trình
VĐ	Vấn đề
VL	Vật lí

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 1.1: Chỉ số hành vi của mỗi thành tố năng lực giải quyết vấn đề.....	23
Bảng 1.2: Biểu hiện của các năng lực cụ thể của năng lực giải quyết vấn đề .	24
Bảng 1.3: Biểu hiện của các năng lực cụ thể của năng lực giải quyết vấn đề trong hoạt động ngoại khóa	25
Bảng 3.1: Kết quả học tập môn Vật lí của học sinh lớp 11A1.....	68
Bảng 3.2: Kế hoạch thực nghiệm sư phạm	69
Bảng 3.3: Tiêu chí đánh giá sự phát triển NLGQVĐ của HS (dành cho GV).....	71
Bảng 3.4: Tiêu chí đánh giá hoạt động của thành viên trong nhóm (dành cho GV)	73
Bảng 3.5: Tiêu chí đánh giá hoạt động của thành viên trong nhóm (dành cho trưởng nhóm)	75
Bảng 3.6: Tiêu chí đánh giá quá trình hoạt động của thành viên trong nhóm (dành cho HS)	76
Bảng 3.7: Tiêu chí đánh giá TBKT được chế tạo (dành cho cả GV và HS)....	77
Bảng 3.8: Tiêu chí đánh giá nội dung thuyết trình của các nhóm (dành cho cả GV và HS).....	80